

Zaslíbení pronásledovaným (2Te 1,1–12)

Základní verš

„Proto se stále za vás modlíme, aby vás náš Bůh učinil hodnými svého povolání a svou mocí přivedl k naplnění každé vaše dobré rozhodnutí a dílo víry.“ (2Te 1,11)

Hlavní myšlenka

Ježíšův druhý příchod je naplněním všech křesťanských nadějí.

V Pavlových dobách byla komunikace na dálku podstatně obtížnější než dnes. Sbor, který chtěl být ve spojení s Pavlem a poslat mu zprávu, musel využít posly, kteří se s ním museli setkat. Když se už podařilo kontakt navázat, nadiktoval Pavel svou odpověď, která byla odnesena zpět. To vše mohlo trvat i několik měsíců. Mezitím se však ve společenství sboru mohlo začít šířit falešné učení.

Zdá se, že se něco podobného odehrálo i ve sboru v Tesalonice, kde se objevily nové problémy. Některé z nich vznikly dokonce na základě nesprávného pochopení toho, co Pavel napsal ve svém prvním dopise. Pavel se proto svým druhým listem snaží tuto situaci napravit.

Pavlova slova, kterým se v této lekci budeme věnovat, zaměří naši pozornost znovu na Ježíšův druhý příchod, při němž budou věřící Božím zásahem zachráněni.

Úvodní pozdrav

¹Pavel, Silvanus a Timoteus tesalonické církvi v Bohu, našem Otci, a v Pánu Ježíši Kristu. ²Milost vám a pokoj od Boha Otce a Pána Ježíše Krista. (2Te 1,1.2)

Osobní studium

Pavel zde opět mluví, jak je pro něj typické, o milosti a pokoji. Tato dvě klíčová slova k sobě neodmyslitelně patří. Vždyť pochopení a prožití daru Boží milosti a zaslíbení odpuštění v Pánu Ježíši logicky přináší do našeho života pokoj. Za všech okolností proto stojí za to, abychom svůj čas věnovali přemýšlení o úžasné záchraně, kterou nám Kristus přináší ze své milosti, bez ohledu na naši nehodnost. Místo trvalého zabývání se jen sebou a vlastními problémy máme možnost svou pozornost upřít na Ježíše a na to, co nám v něm bylo dáno.

Pozdravy v úvodu Pavlova prvního dopisu do Tesaloniky (1Te 1,1) a na počátku druhého dopisu (2Te 1,1.2) jsou v podstatě totožné. Přesto zde můžeme vidět jeden malý, téměř nenápadný rozdíl. V prvním dopise Pavel v úvodu hovoří o „Bohu Otci“, zatímco v druhém dopise o „Bohu, našem Otci“. Je to jen malý, ale zajímavý rozdíl, který Otce přibližuje každému z nás. Někteří lidé se cítí velmi blízko Ježíši, ale bojí se Boha Otce. Pavel tesalonické křesťany ujišťuje o tom, že mohou mít stejnou důvěru k Otci jako k Ježíši. Vždyť Ježíš přišel na tuto zemi, aby nám ukázal, jaký je Otec.

Aplikace

Kromě dnešního textu si přečti ještě další pasáže: J 1, 18 a J 14, 7–11. Jakou jistotu a naději můžeš v těchto textech najít? Jak tuto naději můžeš prožívat ve svém životě?

Pavlovo díkůvzdání

³Musíme za vás, bratří, stále Bohu děkovat, jak se sluší, protože vaše víra mocně roste a vzájemná láska všech vás je stále větší. ⁴Proto jsme na vás hrdí v církvích Božích, neboť vaše víra je vytrvalá v každém pronásledování a útisku, které snášíte. (2Te 1,3.4)

Osobní studium

Pavel měl sklon vyjadřovat se ve velmi dlouhých větách. A tak i celá pasáž 2Te 1,3–10 je jedním dlouhým souvětím, které hovoří o událostech spojených s Ježíšovým příchodem. Základní myšlenka věty ale souvisí s něčím jiným. To, o čem mluví, je součástí důvodů, za něž chce Bohu děkovat.

Pavel hovoří v úvodu tohoto souvětí o tom, že „musí“ Bohu stále děkovat. Tato věta by šla také přeložit: „Jsem Bohu dlužný své díky.“ Pavel zde cítí svůj závazek, aby Bohu děkoval za tesalonické křesťany, jejichž víra stále sílí. Zároveň roste i jejich vzájemná křesťanská láska. Použití přítomného času u obou sloves ukazuje na to, že růst v lásce a víře nebyl jen něčím minulým, ale je trvalým procesem. Takový růst je základem každého zdravého sboru. Je to stejně jako u každého živého organismu – když církev duchovně neroste, tak umírá.

Ve druhé a třetí kapitole bude Pavel muset čtenářům svého dopisu adresovat i několik kritických výtek. Dobře ale ví, že než budou schopni přijmout konstruktivní kritiku, potřebují slyšet nejprve slova povzbuzení a ujištění o přátelství. A právě toto ujištění nabízí v první kapitole.

Jedním z důvodů, proč Pavel začíná pozitivním povzbuzením, je skutečnost, že křesťané v Tesalonice museli snášet pronásledování ze strany svých odpůrců. Povzbuzuje je proto k vytrvalosti. Nemluví zde o víře, naději a lásce, ale o víře, lásce a vytrvalosti. „Vytrvalost“ zde nahrazuje „naději“ – a Pavel začne zanedlouho v této kapitole hovořit o Ježíšově druhém příchodu.

V důsledku stále rostoucí víry a lásky dokázali tesaloníctí křesťané statečně čelit utrpení. Apoštol je proto na ně hrdý a dává je i ostatním za příklad křesťanského postoje k těžkostem.

Aplikace

Co se stane v tvém životě, když tvá víra přestane růst? Jak se projeví nedostatek růstu v lásce? Jak ovlivňují životní problémy či utrpení tvou víru?

Utrpení jako důkaz

5To vše je důkazem, že při Božím spravedlivém soudu budete uznáni za hodné Božího království, pro něž právě trpíte. 6Bůh je spravedlivý: těm, kdo vás trápí, bude odplaceno trápením... (2Te 1,5.6; B21)

Osobní studium

Celá pasáž 2Te 1,5–10 myšlenkově i výrazově velmi silně souvisí se Starým zákonem. V celém tomto dopise najdeme více odkazů na Starý zákon, než tomu bylo v prvním listu.

Řecké slovo „*endeigma*“ v pátém verši překládají různé české verze odlišně: „*důkaz*“ (B21), „*znamení*“ (ČSP) či dokonce „*předzvěst*“ (ČEP). Toto slovo původně znamená opravdu „*důkaz*“ či „*jasné označení*“ něčeho. Čeho je ale pronásledování křesťanů „*důkazem*“? Jistě ne toho, že by byli hodni Božího trestu. Je tomu spíše naopak. Odkazuje na budoucí soud, při němž budou Boží děti obhájeny a ti, kdo je pronásledovali, se dočkají zasloužené odplaty.

A zde je velmi silné poselství i pro nás. Násilí plodí jen další násilí. Ti, kdo používají násilí proti druhým, se mají v budoucnu čeho obávat. Boží soud napraví všechny křivdy. Ti, kdo pronásledují Boží lid, budou jednoho dne muset čelit Boží spravedlnosti. Ale ti, kdo zažívají kvůli své víře nespravedlnost, mohou očekávat den Božího soudu s důvěrou. Toho dne se ukáže, že i v těžkých dobách stáli na správné straně.

Nový zákon povzbuzuje Kristovy následovníky k tomu, aby svým bližním projevovali milost, soucit a odpuštění. Když je jim ale jejich dobrá vůle oplácena odmítáním, urážkami a zesměšněním, je povzbudivé vědět, že nespravedlnost nebude vládnout navěky. Bůh proto vyzývá svaté, aby měli trpělivost (viz Zj 14,12).

V našem textu tedy Pavel připomíná pronásledovaným křesťanům z Tesaloniky, že „*Bůh je spravedlivý*“ a budoucnost ukáže jeho spravedlnost. Navíc jejich trpělivost a víra v době utrpení potvrzují, že patří mezi Bohem vyvolené. Z této perspektivy pak může být utrpení křesťanů vnímáno jako důvod k radosti (1Te 1,6.7). Je to reálný důkaz toho, že stojí na správné straně.

Aplikace

Stal ses už někdy nevinnou obětí zloby druhých, kteří nakonec nebyli nijak potrestáni? Jak na tebe působí ujištění o tom, že „Boží mlýny melou pomalu, ale jistě“? Anebo naopak: jednal jsi už s lidmi nelaskavě a nečestně, a zatím jsi to nehodlal řešit? Jak na tebe v tomto případě působí zpráva o Boží spravedlnosti a konečném soudu?

Trest a záhuba

‘A je spravedlivé, že Bůh všem, kteří vás utiskují, odplatí útlakem, ⁷a vás utiskované spolu s námi vysvobodí, až se zjeví Pán Ježíš z nebe se svými mocnými anděly, ⁸aby v plameni ohně vykonal trest na těch, kteří neznají Boha, a na těch, kteří odpírají poslušnost evangeliu našeho Pána Ježíše. ⁹Jejich trestem bude věčná záhuba „daleko od Pána a slávy jeho moci“... (2Te 1,7–9)

Osobní studium

Mnoho lidí má problém s tímto a podobnými texty. Domnívají se, že odplata, pomsta a trest se nehodí k Bohu lásky a milosti. Ale trest a odplata patří mezi typická témata apoštola Pavla (viz např. Ř 2,5; 12,19). Pavel je jednoznačný: Boží spravedlnost se jednoho dne velmi jasně projeví.

A vlastně proč ne? Vždyť každá dobrá vláda musí někdy použít svou moc a sílu k tomu, aby zabránila zlu.

I když výkon moci nemusí vždy vyžadovat násilí (např. při silniční nebo daňové kontrole), existují určité případy, kdy je třeba při ochraně lidských životů rázně zasáhnout. Dobrá vláda nastaví určité mantinely, aby zajistila svým občanům pokojný život. Zlo se však často dobrovolně nevzdá. A čím větší je síla a brutalita zla, tím větší síla je potřeba k vyřešení tohoto problému.

Obrazy v této pasáži nejsou příliš krásné, ale ujišťují nás o tom, že Bůh nakonec ukončí všechno násilí a útlak.

Přečti si texty Zj 16,4–7 a Da 7,21.22. Jak tyto texty pomáhají blíže pochopit to, co psal Pavel do Tesaloniky?

Ježíš poznal, co je to utrpení. Můžeme mu důvěřovat, že učiní spravedlnosti zadost. Spravedlnost sice přinese bolest, ale jen tolik, kolik jí bude nezbytně třeba. Pokud máme k Bohu důvěru, pak se můžeme spolehnout na to, že jeho spravedlnost zároveň bude projevem jeho moudrosti a čestnosti.

Smyslem této pasáže není to, abychom se radovali z pomsty, ale abychom vnímali povzbuzení pro chvíli malomyslnosti. Den spravedlnosti přichází. Nemusíme brát spravedlnost do svých rukou.

Aplikace

Jak na tebe působí biblické zmínky o trestajícím Bohu? Jak je dokážeš spojit s obrazem milujícího, milostivého a odpouštějícího Boha? Toužil jsi někdy po tom, aby Bůh se svou spravedlností zasáhl?

Kristus oslavený svým lidem

¹⁰Až v onen den přijde, aby byl oslaven svým lidem a veleben těmi, kdo uvěřili; také vy jste uvěřili našemu svědectví. ¹¹Proto se stále za vás modlíme, aby vás náš Bůh učinil hodnými svého povolání a svou mocí přivedl k naplnění každé vaše dobré rozhodnutí a dílo víry. ¹²Tak bude oslaveno jméno našeho Pána Ježíše ve vás a vy v něm podle milosti našeho Boha a Pána Ježíše Krista. (2Te 1,10–12)

Osobní studium

Část pasáže, kterou čteme tento týden (2Te 1,3–10), nám přináší mnoho důležitých detailů ohledně Ježíšova druhého příchodu. Když se Ježíš vrátí, odplatí po zásluze těm, kdo pronásledovali jeho následovníky (viz 2Te 1,6.7). Přejde z nebe se svými mocnými anděly (2Te 1,7). Přejde v plameni ohně, aby vykonal spravedlnost nad těmi, kdo odmítli Boha a evangelium Ježíše Krista (2Te 1,8). Bezbožní budou zahubeni (2Te 1,8.9) a Kristus bude oslaven ve svých svatých (2Te 1,10).

Události Kristova návratu připravují prostor pro období milénia (tisíciletí), v jehož průběhu zůstane země pustá a prázdná (Zj 20,1–6). I když nám naše dnešní pasáž neříká nic o tom, co se bude dít se spravedlivými, text 1Te 4,16.17 ukazuje, že zachránění se setkají s Pánem v oblacích. J 14,1–3 dále připomíná, že Ježíš vezme spravedlivé s sebou do nebe.

Ve verši 10 Pavel přestává mluvit o bezbožných a vrací se znovu k osudu spravedlivých při druhém příchodu. Ve verších 10–12 se projevuje Ježíšova sláva v charakteru těch, kdo mu věří. Pavel se raduje, že jeho modlitby a úsilí, které pro Tesalonické vynaložil, dojdou při Kristově návratu konečně svého cíle a záměru (viz 1Te 2,1.9.20). Pavel si zde připravuje prostor pro argumentaci v druhé kapitole, kde se bude snažit ukázat, že den Páně zatím ještě nenastal. Kdyby již přišel, bylo by již všem patrné zahubení bezbožných a plná oslava Ježíše.

Aplikace

Jak se můžeme naučit žít stále svůj každodenní život úkolů a povinností, a přitom si udržet horlivé očekávání Ježíšova druhého příchodu? Proč je pro nás někdy tak snadné na tuto naději zapomínat?

Podněty k zamyšlení

„Bible je napsána inspirovanými lidmi, ale nepředstavuje Boží způsob myšlení nebo vyjadřování. To je v ní lidské. Bůh se zde nepředstavuje jako pisatel. Lidé někdy říkají, že určitý výraz neodpovídá Božímu vyjadřování. Bůh však v Bibli nepředložil k posouzení svá slova, logiku či rétoriku. Pisatelé Bible byli Božími písaři, ne jeho perem...

Nejsou to slova Bible, která by byla inspirována, ale byli to lidé. Inspirace nepůsobí na lidská slova nebo výrazy, ale na samotného člověka, který je pod vlivem Ducha svatého naplněn myšlenkami. Slova sama však nesou známky myšlení tohoto jedince... Božská mysl a vůle je spojena s lidskou myslí a vůlí; lidské výroky jsou tak zároveň Božím slovem.“ (1SM 21)

„Poučení o druhém Kristově příchodu, které zaslal Pavel Tesalonickým ve svém prvním dopise, bylo v dokonalém souladu s jeho dřívějším učením. Někteří bratři však jeho slova špatně pochopili... Ve svém druhém dopise se Pavel snažil nesprávné výklady jeho učení opravit a vysvětlil Tesalonickým své skutečné stanovisko.“ (AA 264; PNL 152.153)

Otázky k rozhovoru

- 1. Přečtěte si společně výše uvedený citát Ellen Whiteové o podstatě inspirace Bible a „lidském prvku“ v biblickém textu. Přemýšlejte nad tím, jak Bible pro popis Boha a jeho jednání používá výrazy z našeho lidského světa. Proč jsou použita tato nedokonalá přirovnání? Jak se vám daří vyrovnávat se s biblickými texty, které popisují Boha a jeho jednání velmi „lidskými“ slovy a výrazy?*
- 2. Je pro vás myšlenka na Ježíšův návrat důvodem k obavám, nebo vás naopak naplňuje nadějí a optimismem? Jaký vliv má naše chápání evangelia a podstaty spasení na odpověď na tuto otázku?*
- 3. Na jedné straně je pravda, že problémy a těžkosti mohou posílit naši víru a charakter. Jak se ale máme vyrovnat s tím, že někteří lidé v těžkých situacích spíše zahořknou, a někdy dokonce ztratí víru?*

Shrnutí

V úvodní kapitole druhého listu do Tesaloniky se Pavel raduje nad tím, že tamní křesťané jsou věrní Bohu i navzdory utrpení a pronásledování. Povzbuzuje je tím, že jim připomíná den Ježíšova návratu, kdy se karta obrátí. Ať se dnes děje cokoli, můžeme se držet zaslíbení, že Bůh jednou učiní spravedlnosti zadost.